

SCI-CONF.COM.UA

**SCIENCE AND EDUCATION:
PROBLEMS, PROSPECTS
AND INNOVATIONS**

**PROCEEDINGS OF VIII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
APRIL 28-30, 2021**

**KYOTO
2021**

SCIENCE AND EDUCATION: PROBLEMS, PROSPECTS AND INNOVATIONS

Proceedings of VIII International Scientific and Practical Conference

Kyoto, Japan

28-30 April 2021

Kyoto, Japan

2021

UDC 001.1

The 8th International scientific and practical conference “Science and education: problems, prospects and innovations” (April 28-30, 2021) CPN Publishing Group, Kyoto, Japan. 2021. 866 p.

ISBN 978-4-9783419-5-2

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Science and education: problems, prospects and innovations. Proceedings of the 8th International scientific and practical conference. CPN Publishing Group. Kyoto, Japan. 2021. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/viii-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-science-and-education-problems-prospects-and-innovations-28-30-aprelya-2021-goda-kioto-yaponiya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: kyoto@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2021 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2021 CPN Publishing Group ®

©2021 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

1.	<i>Bezdetko N., Mishchenko O.</i> COSTS FOR REVERSE HEMOSTATIC THERAPY OF INTERNAL CEREBRAL BLEEDING WITH THE USE OF PROTHROMBIN COMPLEX CONCENTRATE.	13
2.	<i>Boyko I., Hryshchenko V.</i> THE INFLUENCE OF THE VEGETATION PERIOD AND GROWING CONDITIONS ON THE FORMATION OF MORPHOMETRIC INDICATORS OF THE MAIN REPRESENTATIVES OF THE GENUS MISCANTUS.	19
3.	<i>Chovpan G., Putnenko I., Tinchurina S.</i> COMPARATIVE CHARACTERISTICS OF STATISTICAL DATA ON THE INCIDENCE OF CANCER IN UKRAINE AND ENVIRONMENTAL FACTORS THAT CAUSE THEM.	27
4.	<i>Datashvili M., Ruseishvili E.</i> IDENTIFICATION OF PROBLEMS OF FORMATION AND USE OF HUMAN CAPITAL DURING THE PERIOD OF INNOVATIVE TRANSFORMATIONS IN GEORGIA.	30
5.	<i>Dovbysh N. O.</i> SOCIAL POLICY OF THE EUROPEAN UNION IN THE CONTEXT OF SOME SOCIAL PROGRAMS OF THE KINGDOM OF DENMARK.	34
6.	<i>Islyamova K. S.</i> ONLINE OR DISTANCE TEACHING AND LEARNING OF FOREIGN LANGUAGES: PECULIARITIES, PROBLEMS AND PROSPECTS.	41
7.	<i>Korchin V. O., Karnaukhova O. Yi.</i> PECULIARITIES OF FLUID DYNAMICS IN THE SEISMICALLY ACTIVE ZONE OF THE EARTH'S CRUST OF THE TRANSCARPATHIAN DEPRESSION (UKRAINE).	45
8.	<i>Korepanov O. S., Okoye C. I.</i> ANALYSIS OF USE OF TELEMEDICINE IN HEALTHCARE ORGANIZATIONS MANAGEMENT.	54
9.	<i>Lazarijeva O., Mas A.</i> PROBLEMS OF LAND RELATIONS DEVELOPMENT IN UKRAINE.	61
10.	<i>Lazviashvili N.</i> PEOPLE AND COMPANIES' ATTITUDE TOWARDS RISK.	66
11.	<i>Martyniuk A. S., Zulfigarov A. O.</i> JUSTIFICATION OF THE CHOICE OF ACTIVE SUBSTANCES FOR THE CREATION OF A SOFT DOSAGE FORM OF ANTIPROOPIIC AND ANTI-EDITOR ACTION USING BEE PRODUCTS.	75
12.	<i>Martynuk E. O., Zulfigarov A. O.</i> ALLERGIC REACTIONS AS A SELECTIVE RESPONSE OF THE HUMAN IMMUNE SYSTEM TO THE INFLUENCE OF CHEMICALS.	81

42.	<i>Грись А. М., Артюшенко К. Р.</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ ЗАСОБАМИ ТРАНЗАКТНОГО АНАЛІЗУ.	277
43.	<i>Грись А. М., Білодід Т. П.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПІДЛІТКІВ З КОМП'ЮТЕРНОЮ ЗАЛЕЖНІСТЮ.	284
44.	<i>Грись А. М., Вакуленко Ю. Г.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВІВ СТРАХУ У МОЛОДШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ.	290
45.	<i>Грись А. М., Літошко М. О.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ ПІДЛІТКІВ.	296
46.	<i>Грись А. М., Мельниченко О. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ЕМОЦІЙНО-ВОЛЬОВОЇ СФЕРИ НА ВИКОНАННЯ ТРУДОВИХ ОБОВ'ЯЗКІВ СПІВРОБІТНИКІВ ОРГАНІЗАЦІЇ.	305
47.	<i>Дахно Р. Ю., Кожухова А. В.</i> ВНЕСОК УКРАЇНИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ПРАВОПОРЯДКУ.	312
48.	<i>Дементьєва О. І., Котляр К. О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОЩУВАННЯ LAVANDULA X INTERMEDIA В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ.	321
49.	<i>Дербак М. Ю., Тюх Ю. Ю., Ярема Ю. М., Субота Г. М.</i> ПРИПОЛОНИННІ ЛІСИ НПП «СИНЕВИР» ЇХ ПРИРОДООХОРОННЕ І НАУКОВЕ ЗНАЧЕННЯ.	326
50.	<i>Діте Л. А., Салюкова К. Р.</i> МИРОВОЗРЕНЧЕСКИЙ АСПЕКТ КАК ОСНОВОПОЛАГАЮЩАЯ СОСТАВЛЯЮЩАЯ КОМПЕТЕНТНОСТИ УЧИТЕЛЯ МУЗЫКАЛЬНОГО ИСКУССТВА НА НОВОМ ВИТКЕ ЭВОЛЮЦИИ СОЗНАНИЯ.	335
51.	<i>Дмитрук Л. І., Павлюк В. А.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПРОЦЕСІ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ.	345
52.	<i>Дорош Т. Л., Пасапан В. В.</i> ФОРМУВАННЯ В ЗДОБУВАЧІВ УМІНЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ МУЗИЧНИХ ТВОРІВ.	354
53.	<i>Загородня А. А.</i> РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПРОФІЛЬНИХ ШКІЛ В УКРАЇНІ (2011 -2017 РР.).	362
54.	<i>Зезюков Д. М., Любушкіна Н. Є.</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ТРИМАЛЬНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ЗВАРНИХ СТИКІВ С21-РИ З КУТОВИМ РОЗМІЩЕННЯМ НАКЛАДОК.	365
55.	<i>Йовдій В. Я.</i> ФІКЦІЙНИЙ НАРАТОР В СТРУКТУРІ ПРОЗИ В.КОРОЛЕНКА ТА П. ІСТРАТІ.	369

УДК 378.041:781.5(045)

**ФОРМУВАННЯ В ЗДОБУВАЧІВ УМІНЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ МУЗИЧНИХ ТВОРІВ**

Дорош Тетяна Леонідівна

канд. наук з держ. упр.

професор каф-ри фортепіано

Пасаман Вікторія Вікторівна

здобувачка

Комунального закладу

«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Харківської обласної ради

Анотація. У статті розкривається проблема формування в майбутніх учителів музичного мистецтва вмінь самостійної роботи в процесі вивчення музичних творів. Здобувачка напряму підготовки «Музичне мистецтво», другого (магістерського) освітнього рівня наводить приклади самостійної роботи над пісенними творами професійно-педагогічного репертуару та музичними творами для спілкування та сприймання. Обґрунтовується теза про те, що в самостійному пошуку створюються необхідні умови для підвищення активності здобувачів і творчого підходу при оволодінні необхідними знаннями. Доведено, що формування в здобувачів умінь самостійної роботи в процесі вивчення музичних творів є одним із головних засобів професійної готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до організації освітньої діяльності.

Ключові слова: уміння, самостійна робота, майбутній учитель музики, музичні твори.

Постановка проблеми. Україна є невід'ємною частиною світового освітнього простору, який постійно змінюється. Ці зміни впливають на

підготовку майбутніх фахівців, яким належить мати високий рівень загальної культури, бути творчими особистостями, відповідальними, інтелектуально розвиненими, здатними самостійно розв'язувати поставлені завдання. Ці вимоги є актуальними й для здобувачів, майбутніх учителів музичного мистецтва, які мають володіти глибокими теоретичними знаннями та в процесі інтерпретації музичних творів набувати професійно-творчі вміння (музично-виконавські, сценічно-артистичні тощо), визначати свою готовність до творчого процесу. У цьому контексті особливо важливим завданням є пошук умов, які ефективно впливають на формування в здобувачів умінь самостійної роботи, у нашому дослідженні – це відбувається в процесі вивчення музичних творів.

Стан дослідження. Питання щодо формування в здобувачів умінь самостійної роботи реалізовано в різних наукових дослідженнях. Серед них праці О. Гаврилюк, Гао Жоцзюнь, З. Дубового, О. Орлик, О. Єсиної та інших, які наголошують на необхідності підготовки здобувачів до самостійної роботи як важливого засобу подальшого самовдосконалення, розвитку навичок самостійного здобуття професійних знань. Утім, незважаючи на значну кількість наукових публікацій і досліджень ця проблема є невичерпною й потребує подальших розвідок.

Мета статті – дослідити проблеми формування в здобувачів, майбутніх учителів музичного мистецтва, умінь самостійної роботи в процесі вивчення музичних творів.

Відповідно до мети дослідження нами визначені такі завдання:

- провести аналітичний огляд літературних джерел з проблеми формування в майбутніх фахівців умінь самостійної роботи;
- розкрити особливості формування в майбутніх учителів музичного мистецтва умінь самостійної роботи в процесі вивчення музичних творів, виявити та обґрунтувати доцільність створення відповідних педагогічних умов, що забезпечують їх результативність;
- на основі практичного аналізу підтвердити ефективність формування умінь самостійності майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі роботи

над музичним матеріалом.

Виклад основного матеріалу. Вектором сучасного підходу до навчання автори колективної монографії «Формування готовності майбутніх вчителів до інноваційної діяльності» вважають його практичну спрямованість, орієнтацію не лише на засвоєння знання, а й на здатність його застосування на практиці, «налаштування» не на репродуковану здобувачем інформацію, а на створений ним самостійний продукт [6, с. 58].

З. Дубовий вважає, що потреба в самостійній діяльності безпосередньо впливає на особистісну зрілість і самостійність майбутнього вчителя, здатність у майбутньому розв'язувати професійні завдання [3, с. 48].

До основних завдань самостійної роботи здобувачів, їх готовність до цієї діяльності в процесі вивчення музичних творів, можна віднести:

- уміння планувати свою самостійну роботу, окреслити коло власних творчих інтересів, знайти неординарні способи музичної виразності, що завжди підкоряються художньому задуму твору;

- спроможність відчувати, розуміти й розкривати ідейно-образний зміст музичного твору, закладеного в авторському тексті;

- здатність застосувати під час виконання музичних творів художні засоби виразності, власне виконавське бачення виражальних засобів (темп, динаміка, артикуляція, акцентування, фразування тощо); розвивати навички самостійної роботи над музичними творами та здібність аналізувати якість свого виконання;

- готовність проводити репетиції, активно взаємодіяти з усіма учасниками концертних заходів, розвивати артистичні здібності, емоційне забарвлення виступів, встановлювати зв'язки між різними видами музичної діяльності;

- уміння добирати відповідні методи та прийоми для успішного виконання музичних творів, виражати особисте ставлення до них; здійснювати опрацювання наукових джерел за формою, що обирається самостійно (за бажанням можна визначити особисте ставлення до змісту роботи);

– наявність сценічно-артистичних навичок, відчувати потребу в постійній репрезентації своєї виконавської діяльності перед глядачами, слухачами; активна участь у концертній діяльності, де формуються професійно-творчі вміння та навички, реалізується власний творчий потенціал, виявляється самостійність. Здібності до самостійної пізнавальної діяльності, оригінальність мислення в процесі розв'язання відповідних завдань є важливими характеристиками педагогічної діяльності викладача [1, с. 133].

В аспекті нашого дослідження формування в здобувачів умінь самостійної роботи в процесі вивчення музичних творів розглядається як засіб професійної готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до організації освітньої діяльності, коли впродовж самостійних занять набуваються знання, вміння, навички. Тільки в самостійному пошуку створюються необхідні умови для підвищення активності здобувачів і творчого підходу при оволодінні необхідними знаннями.

Ураховуючи, що важливе місце в підготовці вчителів музики посідає виконання пісенних творів професійно-педагогічного репертуару, то акцентується увага на виразному відтворенні художнього образу музичного твору. Уміння виконувати музичні твори (грамотно, технічно, стилістично правильно, художньо виразно, емоційно), включені до програми ЗЗСО зі слухання музики, зосереджуючи увагу учнів на найбільш виразних моментах, давати до них словесний коментар.

Викладач пропонує майбутньому фахівцю ряд творчих завдань, надає поради, конкретизує характер та спосіб їх виконання. Слушною є думка О. Орлик, де наголошується про те, що викладач під час самостійної роботи здобувачів виступає в ролі консультанта «в обов'язки якого входить координування пізнавального процесу, консультування» [4, с. 216].

Гао Жоцзюнь розглядає організацію викладачем самостійної роботи з обов'язковою розробкою форм і методів контролю, який передбачає не лише аналіз виконання здобувачем навчальних дій, оцінювання отриманих результатів, а й консультації, що мають стимулюючу й розвиваючу функцію,

оскільки передбачають обговорення зі здобувачем способів виконання, проведення аналогій тощо [2, с. 38–39].

У нашому аспекті заняття зі спеціального музичного інструмента, зокрема, фортепіано, сприяють самостійній творчій діяльності здобувача, що за своєю суттю є суто індивідуальним процесом. Регулярні індивідуальні музичні заняття дають можливість викладачу виявити як відбувається процес набуття знань, вироблення вмінь, навичок, що є базовими для майбутнього вчителя музичного мистецтва, як активізується його індивідуальна самостійна робота.

Для формування в здобувачів умінь самостійної роботи в процесі вивчення музичних творів доцільно вирішувати наступні завдання:

- залучати майбутніх учителів музичного мистецтва до національно-культурних традицій, збагачених загальнолюдськими цінностями;

- забезпечити організацію освітнього процесу з опорою на самореалізацію, самовдосконалення, самоорганізацію учасників освітнього процесу;

- розвивати потребу в здобувачів самостійно проводити звукові аналогії за допомогою яскравих порівнянь, здійснювати неперервний пошук нових ідей.

Розглянемо як формуються вміння самостійної роботи в здобувачки другого (магістерського) освітнього рівня в процесі вивчення музичних творів. Так, у пісні «Врожай збирай» (слова Т. Волгіної, музика А. Філіпенка) демонструється щедра українська осінь, завдяки якій можна зібрати врожай і зробити запаси на зиму. Майбутній учитель музики звертає увагу на вступ пісні: грає в тому ж темпі, характері, в якому буде звучати сама пісня, для того, щоб налаштувати вихованців на емоційне сприймання та виконання твору. Композитор збагатив свій твір танцювальним ритмом, додав яскраве акцентування на першій долі такту, що дає можливість співати виразно й емоційно. Під час вивчення цього твору доцільно дотримуватись ясного, легкого, вільного від перенапруги співу. Окрім цього, варто здійснити правильний розподіл дихання, ураховуючи в тексті коми, крапки, паузи. Майбутній учитель музики особливо ретельно має продумувати сценічний

варіант пісні, застосовувати найпростіші ігрові та танцювальні рухи в процесі виконання цих творів. Доцільно також формувати та розвивати в своїх вихованців творчі вміння, здібності, застосовувати такі завдання, як: створити текст на заданий ритм, вигадати рухи під музику, уміти здійснити імпровізацію пісні, плескати ритмічний малюнок будь-якої музичної фрази.

Наступна пісня – Колискова з м/ф «Умка» (слова Ю. Яковлева, музика Є. Крилатова), де створюється ефект «погойдування колиски». Звичайно, що, урахувавши специфіку художнього образу цієї пісні, здобувачу слід самостійно знайти кілька динамічних нюансів при виконанні, але лише в межах *piano* (тихо). У партії лівої руки впродовж усього твору зберігається принцип *legato* (плавно). Щодо питання педалізації, то варто не залишати її поза текстом, ураховувати всі різноманітні деталі. Не слід забувати також, що при правильному вокальному вихованні процес становлення голосу відбувається плавно як у хлопчиків, так і в дівчаток. Для учнів доцільно обирати спеціальний репертуар: доступні за змістом пісні, нешироким діапазоном, зрозумілі й виразні.

Серед музичних творів для спілкування та сприймання можна обрати ліричну «Прелюдію» Т. Максимова. Невпинність руху шістнадцятих, перехід від високого до середнього регістрів фортепіано, досить розмаїте динамічне звучання й особливість виконавського штриху *legato* (плавно) – найкраще передають художній образ. Зміст п'єси викликає асоціативне уявлення про мінливий навколишній світ, його красу й неосяжність. Композитор звертається до простої тричастинної форми, де середня – представлена безперервністю мелодичного розвитку, що поступово рухається вниз. Самостійна робота здобувача над музичним твором має бути спрямована на оригінальність його виконання, передбачати цілеспрямованість і критичне мислення, ініціативність.

Детальний аналіз музичних творів орієнтує майбутніх учителів музичного мистецтва на виконання певної послідовності дій, формує основи для аналізу музичних творів у подальшій самостійній роботі. Це дає змогу майбутнім фахівцям зрозуміти їх емоційно-образний зміст, забезпечує естетичне

осягнення ними музичного репертуару, тобто сприяє реалізації виховної і пізнавальної функції музичного мистецтва в їх єдності. Відчуття музики як живого мистецтва визначає і спосіб осягнення музичного змісту творів шляхом спільного (учнів і вчителя) розмірковування над почутим, – указував О. Ростовський [5, с. 147].

Отже, розглянуті питання дозволяють зробити висновки: результатом формування в здобувачів умінь самостійної роботи в процесі вивчення музичних творів є якісна методична та практична підготовленість майбутніх учителів музики, їх цілеспрямована увага на самоконтроль під час фортепіанної діяльності.

Дослідження має подальшу практичну перспективу, де з кожним разом вносяться в його змістове наповнення суттєві корективи й визначається, що розвиток самостійного й творчого мислення, здатність до навчання впродовж усього життя – усе це має сприяти професійному розвитку майбутнього вчителя музичного мистецтва.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Гаврилук О. А. Формування професійної готовності майбутніх учителів музики в педагогічних коледжах до художньо-творчої діяльності : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Вінницький держ.пед ун-т імені М. Коцюбинського. Вінниця, 2019. 294 с.
2. Гао Жоцзюнь. Формування у майбутніх учителів музики здатності до самоконтролю фортепіанної навчально-виконавської діяльності : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. Київ, 2019. 221 с.
3. Дубовий З. С. Формування самостійності майбутніх учителів музики у процесі дистанційного навчання : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.09 / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. Київ, 2019. 260 с.
4. Орлик О. В., Єсіна О. Г. Особливості проблеми та шляхи активізації самостійної роботи студентів. Теорія та методика навчання фундаментальної дисципліни. Кривий Ріг, 2005. С. 216–220.

5. Ростовський О. Я. Педагогіка музичного сприймання : навч.-метод. посібник. Київ : ІЗМН, 1997. 248 с.

6. Формування готовності майбутніх вчителів до інноваційної діяльності: теорія і практика : колективна монографія ; авт. кол.: О. І. Огієнко, Т. Г. Каюжна, Л. О Мільто, Ю. Л. Радченко, К. В. Ковтун. Київ, 2016. 258 с.